

Liite 2

Tilapäisen valiokunnan selvitykseen
Suullisen kuulemisen muistio

Aihe	Tilapäisen valiokunnan järjestämän kuulemistilaisuuden muistion laadinta
Aika	Maanantai 7.4.2025 klo 17.10 -19.25
Paikka	Tippavaaran Helmen aula

Osallistujat	Läsnä	Rooli	Lisätieto
Janne Mäkinen	x	tilapäisen valiokunnan puheenjohtaja	
Tiina Jokela	x	tilapäisen valiokunnan jäsen	
Mauri Lepola	x	tilapäisen valiokunnan jäsen	
Aki Tainio	x	tilapäisen valiokunnan varapuheenjohtaja	
Mirka Löf	x	tilapäisen valiokunnan jäsen	
Tiina Paloranta	x	tilapäisen valiokunnan sihteeri	

Tilapäinen valiokunta laati 2.4.2025 pidetystä suullisesta kuulemista yhteenvedonmuistion loppuraportin liitteeksi. Muistio on laadittu jokaisen tekemien muistiinpanojen perusteella. Kaikkia kuultavien kommentteja ei ole siteerattu suoraan, mutta oleelliset asiat on poimittu muistioon.

Kuulemistilaisuuden kutsu lähetettiin lupajaoston jäsenille ja varajäsenille. Paikalla olivat jäsenistä Jarmo Kalliola, Pauliina Mansikkamäki ja livari Hyvönen. Varajäsenistä paikalla oli Marita Nieminen.

Tilapäisen valiokunnan jäsenet olivat kaikki paikalla. Paikalla oli myös tilapäisen valiokunnan sihteeri Tiina Paloranta sekä hänen avustajansa Satu Rönkkö.

Kuulemistilaisuudessa noudatettiin seuraavia järjestelyjä

- lupajaoston jäsenet ja varajäsenet kutsuttiin yhteiseen samanaikaiseen kuulemistilaisuuteen
- kuulemistilaisuudesta laadittiin tämä muistio, johon kirjataan kerrotut asiat
- jokainen vastasi vuorollaan ensin kysymyskohtaan 1 ja sitten jokainen vuorollaan kysymykseen 2 jne.
- toisten vastauksia ei saanut kommentoida
- vastausaika viiteen ensimmäiseen kysymyskohtaan oli enintään 2 minuuttia/kysymyskohta ja kysymyskohtaan 6 enintään 3 minuuttia

- kuulemistilaisuus on läsnäolotilaisuus (ei teams mahdollisuutta)
- jos joltakulta kysytään tarkentava kysymys, niin muille annetaan myös mahdollisuus vastata samaan asiaan
- tilapäinen valiokunta esittää kysymykset, kuultavat eivät esitä kysymyksiä toisilleen

Tilapäinen valiokunta oli lähettänyt kysymykset etukäteen. Muistioon on koottu kysymyksittäin kuultavien vastaukset.

Oletko sinä tai onko lupajaosto kokonaisuudessaan saanut mielestäsi riittävästi tukea ja ohjausta, jotta on saatu varmuus tehtyjen päätösten oikeellisuudesta ja laillisuudesta? Ovatko lupajaoston jäsenet mielestäsi olleet kykeneviä tekemään päätöksiä? Onko tilapäisen valiokunnan perustamista koskevan valtuustoaloitteen jättäminen vaikuttanut lupajaoston toimintaan?

Kalliola:

Olen saanut perehdytystä joihinkin asioihin ja toisiin en. Laillisuusasioihin olisi tarvinnut lisää tukea. Osaan päätöksistä on saatu jälkikäteen lisää tietoa. Tilapäinen valiokunta ei ole vaikuttanut minuun.

Hyvönen:

Viranhaltijoita on ollut jo neljä. Esittelytyyli ja taso on vaihdellut. Lupajaostolle olisi aiemmin tarvinnut hankkia lakimiespalveluita. Haastavat ja isot tapaukset ovat kuormittaneet jaksamistani ja tilapäinen valiokunta on ollut ahdistava kokemus.

Mansikkamäki:

Olen vastannut kattavasti kirjallisesti. Esitän moitteita tilapäiselle valiokunnalle, kun yksi kysymys on nimelläni. Siitä tulee epäluottamus tilapäistä valiokuntaa kohtaan.

Nieminen:

Varajäsenenä en ole saanut tukea enkä ohjausta. En pysty kenenkään päätöksentekokykyä moittimaan. Tilapäisen valiokunnan perustamisen jälkeen en ole osallistunut kokouksiin.

Kerro, oletko kokenut, että lupajaoston jäseniin on kohdistettu vaikuttamista tai painostamista? Jos on, niin miltä taholta? Onko jaoston kokousilmapiiri ollut asiallinen sekä kysymyksiin ja avoimeen keskusteluun kannustava?

Hyvönen:

Kuntalaisten osalta on ollut vaikuttamista ja painostamista. On ollut järkevääkin keskustelua kuntalaisten kanssa. Pari tapausta menee jo henkilökohtaisuuksiin. Kokouspiiri on ollut asiallinen. Ampumarata-asiassa on ilmapiiri saattanut olla jännittänyt.

Mansikkamäki:

Olen vastannut kattavasti kirjallisesti.

Nieminen:

Lupajaosto varajäsenineen oli kutsuttu mökille 60-vuotisjuhliin, jonka eräs henkilö oli henkilökohtaisesti varannut. Oli vahva vaikuttamisen meininki ampumarataa vastaan. Kokousilmapiiri on ollut ok. Olen saanut lupajaoston kokouksissa puheenvuorot, ei ole lynkattu eikä painostettu.

Kalliola:

Ampumarata-asian molemmat osapuolet ovat olleet yhteydessä. Yhteydenottotulvan vuoksi olen estänyt osan puhelusta. Kokousilmapiiri on ollut avointa ja asiallista. Ampumarata-asiassa ovat tunteet välillä nousseet pintaan lupajaoston jäsenen osalta.

Oletko ollut aina tietoinen, mistä asiasta päätetään sekä miten ja mihin päätös vaikuttaa? Ovatko päätösten valmistelutekstit ja ehdotukset olleet selkeitä, ymmärrettäviä ja johdonmukaisia? Jos eivät ole olleet, niin onko joku tuonut asian esille?

Mansikkamäki:

Olen vastannut kattavasti, mutta haluan pöytäkirjaan varmistaa kantani, että valmistelu on ollut tavoitteellista ja tiettyyn lopputulokseen tähtäävä. Kaikkia perusteluja ei ole ollut. Käsitykseni on, että eräät luottamushenkilöt ja poliittiset tahot ohjaavat päätöksentekoa, jolloin viranhaltijat jättävät tuomatta asioita päätöksentekoon ja jättävät varmistamatta tasapuolisuuden.

On ollut tapauksia, joissa on haluttu osoittaa, että toiminta on suunnittelematonta.

Ampumarata-asiassa ei tuotu valmisteluun asianajajan vastinetta. Minun kysymyksiini ei vastattu.

Minulle on epäselvää, mikä on hyötyvä taho. Minulla on se käsitys, että luottamushenkilöt ja poliittiset tahot ohjaavat vahvasti päätöksentekoa, jolloin viranhaltijat jättävät tuomatta asioita päätöksentekoon ja jättävät varmistamatta tasapuolisuuden. Jätetään kertomatta niinkin oleellinen asia kuin poliisin tutkinta ja käräjätuomio.

Esitin kysymyksen, että saako ympäristöluvan ehtoja muuttaa jälkikäteen, vastausta en saanut ja mentiin eteenpäin. Lupajaoston ajatellaan olevan paikka tehdä politiikkaa, vaikka pitäisi olla lakien ja asetusten mukaista toimintaa.

Nieminen:

Olen tiennyt, mistä päätetään. Joskus on jälkikäteen tullut tietoja, joiden perusteella olisi voinut miettiä, että miten päättää. Ei ole mukava, kun asioita tulee eteen jälkikäteen.

Esitykset ovat olleet johdonmukaisia, mutta minulla on ollut se käsitys, että esittelytekstillä johdatellaan.

Kalliola:

Olen ollut tietoinen, mistä päätetään ja mihin vaikuttaa. Yhdellä ympäristötarkastajalla oli sekava tyyli. Moneen kertaan kysyin tarkennuksia. Jälkikäteen on tullut selville joitain asioita, kun asiat ovat olleet AVI:ssa tai hallinto-oikeudessa. Ampumaradan kohdalla esittely oli sekava. Lakihenkilöidenkin kommentit ovat ristiriitaisia. Kunnassa tehty selvitys prosessissa tuli aika myöhään.

Hyvönen:

Olen ollut tietoinen ja tutustunut asiakirjoihin. On ollut neljä ympäristötarkastajaa ja tyyli on vaihdellut. On oltu myös eri mieltä esittelijän kanssa. Olen miettinyt, onko esittelijä ollut ajantasalla ja olisiko valmistelun pitänyt olla perusteellisempaa. Samoin olen miettinyt, että onko esittelijäresurssi riittävä. En tunnista, että lupajaostossa tehtäisiin politiikkaa.

Onko mielestäsi jaoston jäsenillä lupajaoston käsittelemiin asioihin liittyviin asianosaisiin sellaisia suhteita, jotka voisivat olla jääviysperusteita?

Nieminen:

En tunne kenenkään suhteita. En tiedä.

Kalliola:

Jos tuntee itsensä jääviksi, niin täytyy itse jäädä itsensä. Jokaisen pitää itse tietää. Jos ei tiedä, niin pitää kysyä. En tiedä, mihin tällä kysymyksellä viitataan.

Hyvönen:

Olen ilmaissut kantani, että Pauliina Mansikkamäki on jäävi. Olisin itse siinä tilanteessa jäävännyt itseni. Ei muuta sanottavaa. Jokainen tulkitsee itse.

Mansikkamäki:

Lähtökohtaisesti antamani kirjallinen vastaus. Viikonloppuna saatettiin tietooni, että ampurata-asiaan liittyen on eräs henkilö tehnyt kauppvoja ampurataa vastustavan henkilön kanssa. En tiedä, pitääkö paikkansa. Korostan, että tämä on väite.

Miksi lupajaoston varapuheenjohtaja Pauliina Mansikkamäki jäävättiin ampumarata-asioissa 10.8.2023 alkaen? Tapahtuiko Pauliina Mansikkamäen jääväminen mielestäsi asiallisesti ja oikeudenmukaisesti? Kuvaile, mitä pöytäkirjamerkintä Mansikkamäen jäävämisestä voimakkaan asenteellisuuden vuoksi tarkoittaa?

Kalliola:

Hyvönen esitti kokouksessa ampumarata-asialle lisääaikaa. Pauliina Mansikkamäen kommentit kokouksessa sekoittivat asiaa ja hän oli lähtökohtaisesti puolueellinen. Käsittely oli selkeä, vaikka tunteet nousivat pintaan. Kokouksen etenemisen kannalta jääväys oli tarpeen. En tiedä, onko lakipykälien mukainen.

Hyvönen:

Samassa kokouksessa, johon Kalliola viittasi, Mansikkamäki esitti paljon kommentoitavaa ja kyseenalaisti valmistelutyötä. Kuvailisin, että hän hyökkäsi ympäristötarkastajaa kohtaan. Mansikkamäki on ollut ampumarataa koskien huomattavan tunteellinen ja hänen käyttäytymisensä on ollut erilaista verrattuna muiden asioiden käsittelyyn. Tästä syystä äänestin, että hän on jäävi. Minulle tuli käsitys, että Mansikkamäki pelaa aikaa ja on puolueellinen ampumarata-asiaassa.

Mansikkamäki:

Toimitin muistiinpanot kokouksesta tilapäiselle valiokunnalle kirjallisen vastaukseni yhteydessä. Yksi kysymykseni lupajaoston kokouksessa oli, että voiko ympäristöluvan ehtoja muuttaa. Kysymykseeni ei vastattu. Reaktioni ei liittynyt ampumarataan vaan siihen, että lupajaosto katsoi, ettei kysymyksiini tarvitse vastata.

Nieminen:

En ollut siinä kokouksessa

Tilapäisen valiokunnan tekemien lisäkysymysten perusteella tarkentui:

Mansikkamäen toiminta kokouksessa 23.5.2023 oli sellaista, että sen perusteella lupajaosto päätti kokouksessaan 10.8.2023 jäävätä hänet ampumarata-asiaassa jatkossa.

Mitä muuta haluat kertoa tilapäiselle valiokunnalle lupajaoston toiminnasta?

Mansikkamäki:

Olen kirjoittanut vastauksessani jo, että lupajaosto kokoontui ilman jäsentä tai varajäsentä. Halusin pöytäkirjaan kirjattavaksi, että minua ei ole kutsuttu, eli oli tapahtunut prosessivirhe jääväykseen liittyvässä asiassa, en saanut antaa omaa vastinetta. Ei kerrottu perusteluja, vaan

minut heitettiin pihalle, kun jääväys tehtiin. Puheenjohtaja sanoi, että lupajaosto on käsitellyt asiaa useasti ilman minua.

Lupajaoston lisälistalle tuotiin ampumaradan sulkemisasia muutama minuutti ennen kokouksen alkua. Lupajaoston jäsenet eivät kysyneet mitään, siksi mielestäni jääväyskokouksen prosessi oli päätetty jo etukäteen. Minua ei pyydetty jääväyskeskustelun jälkeen takaisin, vaikka pyysin perustelut jääväysasiaille.

Nieminen:

Esteellisen jäsenen varajäsenen pitäisi olla paikalla.

Kalliola:

Ei ole huonoja välejä eikä salakokouksia. Kävin tarkistamassa kunnantalolla eikä kokouksia ole ollut. Henkilösuhteissa ei mielestäni ole ristiriitaisuuksia. Asiat ovat vaikeita ja ristiriitaisia.

Hyvönen:

Hyvät suhteet kaikkiin.

Tilapäisen valiokunnan kysymysten jälkeen tuli esille vielä seuraavat asiat

Nieminen totesi, että kokoukset ovat olleet vahvasti puheenjohtajan ohjailemia. Kokouksissa oli asioita, joiden kohdalla menttiin äkkiä, ja joihinkin kohtiin jäätiin.

Mansikkamäki on samaa mieltä. Hän kertoi kokouksessa kysytyn, että onko vielä kysyttävää, ettei mene koko iltaa.

Hyvönen kommentoi, että puheenjohtajalla on mennyt välillä tunteisiin, on ollut välillä kiireen tuntua.

Hyvönen kertoi, että olisi toivonut ampumaratakäynnillä suunnitelmaa ja lakiperustetta, mitä tulee tarkastella ja annetaanko lausuntoja.

Kalliola kertoi, ettei tiennyt oliko tarkastuskäynti ampuradalla kokous, katselmus vai mikä.
